

Predaj pohľadávok obce vymáhaných exekúciou?

Môže obec predat tretej osobe splatné pohľadávky, ktoré sú už niekoľko rokov neúspešne vymáhané súdnym exekútorom?

Právny stav k 17.12.2019

Otázka: *Môže obec predat tretej osobe splatné pohľadávky, ktoré sú už niekoľko rokov neúspešne vymáhané súdnym exekútorom?*

Odpoveď:

Pohľadávka je majetkovým právom obce, ktoré je predmetom súkromnoprávných vzťahov v zmysle § 118 Občianskeho zákonníka. Pohľadávku je možné postúpiť **na základe písomnej zmluvy¹** na inú osobu odplatne, pričom je potrebné postupovať v súlade so zákonom č. 138/1991 Zb. o majetku obcí v platnom znení (ďalej len „zákon o majetku obcí“).

Podľa § 9 ods. 2 písm. e) zákona o majetku obcí: „*Obecné zastupiteľstvo schvaľuje nakladanie s majetkovými právami nad hodnotu určenú v zásadách hospodárenia.*“

Podľa § 10 zákona o majetku obcí: „*Obec môže upustiť od vymáhania majetkových práv obce len vtedy, ak dôvody pre trvalé alebo dočasné upustenie určí v zásadách hospodárenia s majetkom obce.*“

Z uvedeného znenia zákona o majetku obcí vyplýva, že obec by mala pri prevode pohľadávky postupovať **podľa zásad hospodárenia s majetkom obce**. Napriek tomu, že obec nepostúpi svoje pohľadávky bezodplatne, možno dôvodne predpokladať, že odplata bude dohodnutá v podstatne nižšej sume ako reálna výška pohľadávky, ktorú obec vymáha v rámci exekúcie. Z tohto dôvodu, by mala obec **dôkladne zvážiť**, či **existujú dôvody**, pre ktoré by mala upustiť od vymáhania pohľadávky v exekučnom konaní a zvoliť možnosť predaja týchto pohľadávok, pričom tieto dôvody by mala mať uvedené v zásadách hospodárenia. Medzi takéto dôvody možno zaradiť napr. keď majetkové právo obce je zjavne nevyužiteľné (nemajetnosť dlžníka), náklady spojené s vymáhaním sú podstatne vyššie ako pohľadávka obce, ak dlžník zomrel alebo sa nachádza na neznámom mieste atď..

Zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) **pripúšťa zmenu na strane oprávneného aj na strane povinného**, a to konkrétne v ust. § 36 a § 37 v zmysle od štádia exekučného konania.

Na záver si dovoľíme upozorniť, že na postúpenie pohľadávky **v zásade nie je potrebný súhlas dlžníka**. Dlžník má v zmysle § 525 ods. 2 Občianskeho zákonníka možnosť, aby **dohodou s veriteľom** vopred **vylúčil** prípadné **postúpenie pohľadávky inému**. Je preto potrebné pri každej pohľadávke osobitne zistiť, či si obec s dlžníkom takýto zákaz postúpenia pohľadávky neupravili v zmluve, na základe ktorej došlo k vzniku pohľadávky obce voči dlžníkovi, inak by obec nebola oprávnená takúto pohľadávku postúpiť na inú osobu.

Osobitný režim sa taktiež vzťahuje na daňové pohľadávky obce, kde obec nevystupuje ako subjekt súkromného práva, ako v prípade nedaňových pohľadávok, ale vrchnostensky ako subjekt verejného práva podľa osobitných právnych predpisov, ktoré mu neumožňujú postúpiť daňové pohľadávky inej osobe, tzn. daňové pohľadávky sú neprevoditeľné².

Mgr. Jana Kochan

¹ Bližšie § 524 až § 530 Občianskeho zákonníka.

² Uznesenie Ústavného súdu SR, sp. zn. I. ÚS 139/2011-13, zo dňa 11.4.2011. Podľa aktuálnej právnej úpravy zákaz postúpenia daňovej pohľadávky obcou na tretiu osobu vyplýva z ust. § 86 zákona č. 563/2009 Z. z. o správe daní (daňový poriadok) a o zmene a doplnení niektorých zákonov.